SN – 109

(36)

III Semester B.B.M. Examination, November/December 2014
(Freshers and Repeaters) (2012-13 and onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – III
Drama and Composition : Bala Charitam and Composition

Time : 3 Hours | Max. Marks : 100

Instructions : *1) Answer in* ***Sanskrit, Kannada*** *or* ***English****.*
2) Questions ***I*** *and* ***VII*** *should be answered in* ***Sanskrit*** *only.*

I. **पञ्चदश** प्रश्नानामुत्तरं **एकैक**वाक्येन संस्कृत भाषया लिखत।
ಹದಿನೈದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ **ಒಂದೊಂದು** ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.
Answer **fifteen** questions in **single sentences** in Sanskrit. **(15×1=15)**

ST. CLARET LIBRARY

1) बालचरितस्य कर्ता क: ?
2) गगनसञ्चारी क: ?
3) बालचरिते प्रतिपाद्यं वस्तु किम् ?
4) त्रिलोककेतु: क: ?
5) अपक्रमण हेतो: केन प्रभा कृता ?
6) कालवर्षसम्पूर्णा का स्थिता ?
7) पञ्चमो वेद: इति प्रसिद्धम् किम् ?
8) वसुदेव: कुत्र प्रभातवेलां प्रतिपालयति ?
9) नन्दगोपस्य पत्नी का ?
10) कात्यायनी का ?
11) शाप: कस्मात् प्रदेशादागत: ?
12) वायसपक्षवात: किं न कम्पयितुं समर्थ: ?
13) कस्य आज्ञा अनतिक्रमणीया इति राजश्री: वदति ?
14) शौरसेनीमाता का ?

P.T.O.

15) स्त्रीणामधिकतर: स्नेहो कासु भवति ?

16) कंसराज: कस्य पुत्र: ?

17) शकटवेषं गृहीत्वा क: आगत: ?

18) यमलार्जुनौ कौ ?

19) गोपकन्यकाभि: दामोदर: किं प्रक्रीडितुमागच्छति ?

20) यमुनाह्रदे पानीयं पीत्वा के के विम्रियन्ते ?

II. **द्वौ** अधिकृत्य प्रबन्धरूपं उत्तरं लिखत।

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡನ್ನು** ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

Write an essay on **any two** of the following. **(2×12=24)**

1) भासमहाकवे: देशकालकृतीं उद्धिश्य प्रबन्धं लिखत।

ಭಾಸ ಮಹಾಕವಿಯ ದೇಶ, ಕಾಲ, ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the life, date and works of the poet Bhāsa.

2) वसुदेवस्य पात्रचित्रणं कुरुत।

ವಸುದೇವನ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Sketch the character of Vasudeva.

3) बालचरितनाटकस्य प्रथमाङ्कमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

ಬಾಲಚರಿತ ನಾಟಕದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಕವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the first Act of the Drama Bālacharitam.

III. **द्वौ** श्लोकौ तत् तात्पर्यं अनुवदत।

ಎರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ.

Translate and explain **any two** of the following slokas. **(2×6=12)**

1) अगणितपरिखेदा याति षण्णां सुतानाम्

अपचयगमनार्थं सप्तमं रक्षमाणां।

बहुगुणकृतलोभा जन्मकाले निमित्तै:

सुत इति कृत संज्ञं कंसमृत्यु वहन्ती ।।

2) कोऽयं विनिष्पतति गर्भगृहं विगाह्य
उल्कां प्रगृह्य सहसाञ्जनराशिवर्णः ।
भीमोग्रदंष्ट्रवदनो ह्यहिपिङ्गलाक्षः
क्रोधो महेश्वरमुखादिव गां प्रपन्नः ।।

3) किं गर्जसे भुजगतो मम गोवृषेन्द्र
पातप्रवृद्ध इव वार्षिककालमेघः
एहि क्षिपामि धरणीतलमभ्युपेहि
वज्राहतस्तटश्वाज्जन पर्वतस्य ।।

4) गोवर्धनोद्धरणमप्रतिमप्रभावं
बाहुं सुरेश! तव मन्दरतुल्यसारम् ।
का शक्तिरस्ति मम दग्धुमिमं सुवीर्यं
यं संश्रितास्त्रिभुवनेश्वर! सर्वलोकाः ।।

IV. अनयोः **एकं** गद्य भागम् अनुवदत ।
ಒಂದನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿ.
Translate **any one** of the passages. **(1×8=8)**

1) अहो तमसः प्रभुत्वम् । नाहं गन्तुं समर्थः । अये दीपिकालोकः । किन्नु खलु दुरात्मा कंसो ममापक्रमणं ज्ञात्वा दीपिकाभिः परिवृतो मां ग्रहीतुमागतो भवेत् । भवत्वहमस्य दर्पप्रशमनं करोमि । (खड्गमुत्कोशयति निवृत्यावलोक्य) अये न कश्चिद् दृश्यते ।

2) राजश्रीः – न खलु प्रवेष्टव्यम् ।

शापः – का भवती ।

श्रीः – किं मां न जानीषे ? अहं खल्वस्य लक्ष्मीः ।

शापः – एवम् राजश्रीः । अपक्रामतु भवती । इदं खलु मम गृहं संवृत्तम् ।

राजश्रीः – न प्रवेष्टुं शक्यम् ।

V. **चतुर्णां** वाक्यानामर्थं ससन्दर्भं च विवृणुत ।

ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any four** of the following sentences. **(4×4=16)**

1) धर्यं हि योषित: ।

2) गृह्यतां स्वजातिसदृशं प्रहरणम ।

3) विनाशकाले संप्राप्ते कालरात्रिरिवोत्थिता ।

4) एष: प्रसह्य सहसा भुवि विक्षिपामि ।

5) तदिदानीमेव विषं संहृत्य यमुनाहदान्निष्क्रमामि ।

6) रामेण सार्धमिह मृत्युरिवावतीर्ण: ।

VI. **द्वौ** अधिकृत्य लघुटिप्पणीं लिखत ।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** of the following. **(2×5=10)**

1) प्रवेशक:

2) सूत्रधार:

3) कालीय: ।

VII. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानामुत्तराणि लिखत ।

चन्द्रवंशे पुरूरवो नाम राजा आसीत् । एकदा स: सूर्यवन्दनात् प्रतिनिवृत्तमान: ''परित्रायतां परित्रायतां य: सुरपक्षपाती'' इति शब्दम् अश्रौषीत् । आपन्नानुकम्पी पुरूरव: रथमारुह्य त्वरितमेव शब्दस्थानं जगाम । स तत्र मेनकाद्यो अप्सरसो वीक्ष्य भयनिमित्तं पप्रच्छ । मेनका उवाच ''महाराज, न: प्रियसखी उर्वशी केशिना दानवेन अपहृतवती'' इति । तत: स राजा ''हेमकूटशिखरे प्रतिपालयितव्योऽहं भवतीभि: । युष्माकं सखीं प्रत्यानयिष्ये'' इति ता: समाश्वस्य प्रस्थित: । **(5×3=15)**

प्रश्ना:

1) चन्द्रवंशस्य राजा क: ?

2) एकदा स: किमिति शब्दम् अश्रौषीत् ?

3) पुरूरव: कुत्र जगाम् ?

4) मेनका किमुवाच ?

5) राजा किमिति समाश्वास्य प्रस्थित: ?